

## PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

LUONNOS 22.11.2023

Kohteiden nimet:	<b>JAKOMÄEN LAMMEN PUISTOMETSÄ</b>	Piirustus nro:t:	<b>VIO6365/1</b>
Selostuksen laati:	Johanna Himberg projektipäällikkö	pvm:	-
Selostuksen hyväksyi:	Jussi Luomanen kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö	pvm:	-
	maankäyttöjohtaja/ kaupunkiympäristölautakunta	pvm:	-

**Kohde** Helsingin kaupunki laatii yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa Jakomäessä ja Vaaralassa sijaitsevien lampien ympäristön puistosuunnitelmaa. Helsingin suunnittelualue kulkee nimellä **Jakomäen lammen puistometsä** ja sijaitsee Suurmetsän (41.) kaupunginosassa, Jakomäen osa-alueella (414.). Tämä selostus koskee Helsingin suunnittelualueen suunnitteluratkaisuja. Suunnittelualue on voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu pääosin lähivirkistysalueeksi (VL) ja länsireunalta osittain katualueeksi. Katualue on nykyisin metsäistä aluetta, joka mielletään osaksi puistoaluetta.

Puistosuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

**Lähtökohdat**

Suunnittelun tavoitteena on kehittää Jakomäen ja Vaaralan lampien alueen virkistyspalveluita ja tehdä uimisesta nykyistä turvallisempaa. Uimarannat virallistetaan, alueen reitistöä parannetaan ja laajennetaan, nykyistä koira-aitausta muokataan ja sen yhteyteen rakennetaan koko aluetta palveleva pysäköintialue. Puistosuunnittelu tehdään yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa.

Alueella sijaitsee yhteensä neljä pohjavesilampea. Yksi lammista sijaitsee Helsingin suunnittelualueella ja kolme Vantaan puolella. Helsingin puolella sijaitseva lampi, sekä Vantaan eteläisin lampi suunnitellaan ihmisten uimakäyttöön. Pohjoiset lammet ovat luonnontilaisina hoidettavia niiden luontoarvojen takia. Lampien itäpuolella, Vantaan kaupungin alueella, suunnittelualueeseen kuuluu metsäaluetta, jonka läpi suunnitellaan uudet kävely-, pyöräily- ja latuyhteydet, jotka johtavat pikaraitielle idässä ja Porvoonväylälle etelässä.

Alueen siistimisellä ja uimarantojen virallistamisella pyritään estämään alueella nykyisin tapahtuvaa ei-toivottua toimintaa sekä tekemään alueesta käyttäjälle turvallisemman. Puistoalueen ja reittien on tarkoitus palvella pääasiassa lähialueen asukkaita, mutta uintimahdollisuus tulee houkuttelemaan käyttäjiä myös kauempaa.

**PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS**

LUONNOS 22.11.2023

Helsingin kaupungin suunnittelualueen pinta-ala on 4,76 ha (47 600 m<sup>2</sup>). Molempien kaupunkien yhteenlaskettu suunnittelualueen kokonaispinta-ala on 21,6 ha.

**Suunnitelman sisältö**

Jakomäen lammen rannalle on esitetty seuraavat toiminnot ja varusteet: ulkosuihku, kuntoilupaikka, piknikpöydät ja penkit, pyöräpysäköintiä sekä huoltorakennus pukusuojilla, wc-, suihku-, sosiaali- ja varastotiloilla. Lisäksi varaudutaan mahdollisen talviuintilaiturin toteutukseen ja varataan tila grillipaikalle ja liikkuvalla kioskille. Liikkuvan kioskin paikan viereen tehdään tapahtumasähköpiste.

Lampi ruopataan ja uimarannan pohja muotoillaan niin, että se viettää tasaisesti ja mahdollisimman loivasti.

Uusi pysäköintialue sijoittuu Somerikkotien ja nykyisen koira-aitauksen isojen koirien aitauksen väliin kadun suuntaisesti. Pysäköintipaikkoja on 39 kpl. Alueen pohjoispuolelle on lisäksi merkitty alue, jolle pysäköintiä voi tarpeen mukaan tulevaisuudessa laajentaa (14 AP). Pysäköintialue tullaan auraamaan vain osittain ja auraamatonta osaa käytetään pysäköintialueen lumen läjitysalueena, jotta sulamisvedet ohjautuvat hulevesiviemäriin, eivätkä imeydy pohjavesialueen maaperään.

Nykyisen koira-aitauksen isojen koirien puolta on hieman pienennetty ja pienten koirien puoli on siirretty pysäköintialueen alta isojen koirien aitauksen eteläpuolelle. Aitauksille rakennetaan uudet sisääntuloalueet sekä kalusteet ja varusteet uusitaan.

Nykyiseen reitistöön on suunnitelmassa esitetty täydennyksiä sekä tarvittavilla osuuksilla reittien parannuksia. Helsingin suunnittelualueen pohjoisosan läpi, Somerikkotien kiertoliittymästä Tilustielle Vantaan puolella idässä, kulkee puiston pääreitti. Reitti toimii uimarantojen pelastus- sekä huoltoreittinä. Puistoreitit rauhoitetaan turhalta ajolta niiden alkuun sijoitettavilla ajoesteillä.

Lammen itäreunalle, jossa ranta on loiva ja kostea, sijoitetaan pitkospuumainen kulkutasanne. Etelämpänä rannan luiskat ovat jyrkät ja kulku mahdollistetaan sovitamalla rinteeseen puurakenteinen kulku- ja istuskelutasanne, joka on osittain porrastettu mukailemaan jyrkkiä maastonmuotoja.

**Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet**

Käytävät ovat pääasiassa kivituhkapintaisia. Alueen polkumaisia yhteyksiä päällystetään puuhakkeella. Myös kuntoiluvälineiden sekä pyörätelineiden alustaksi asennetaan puuhaketta.

Nykyistä puustoa säilytetään mahdollisimman paljon. Vaarallisia puita poistetaan reittien varrelta ja toiminnoille tehdään paikoin lisää tilaa. Uimarannan näkyvyyttä parannetaan harventamalla rantojen puustoa. Alueen luonnonhoito tarkentuu puistosuunnittelun edetessä.

## PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

LUONNOS 22.11.2023

Pyörätelineitä (malli: leveä runkolukitusteline) sijoitetaan sekä lammen pohjois- että eteläpuolelle. Penkkejä sijoitetaan uimarannan lisäksi muutamaa kohtaan puistokäytävien varrelle. Uimarannan läheisyyteen sijoitetaan jätteiden kierrätyspiste isoilla jätesäiliöillä. Puistokäytävälle, puiston sisääntulojen yhteyteen sijoitetaan lisäksi pienempiä roska-astioita. Pysäköintialueen sekä rannan yhteyteen pystytetään alueopasteet. Lampien ja alueen luontoarvoista tiedotetaan infotauluilla.

### Valaistus

Alueen itä-länsisuuntainen pääreitti, lammen länsireunalla kulkeva reitti pysäköinti-paikalta uimarannalle sekä alueen eteläreunalla kulkeva metsäreitti valaistaan puistokäytävävalaisimilla. Lisäksi uimarannan rakennuksen edustaa valaistaan rakennuksen seinään kiinnitettävillä valaisimilla sekä pysäköintialue ja koira-aitaukset pylväsvalaisimilla. Valaistus on kesäaikaan poiskytkettynä, ihanteellisesti touko-kuusta syyskuuhun, jotta siitä on mahdollisimman vähän häiriötä eri lajeille kuten lepakoille. Valaistuksessa pyritään minimoimaan valosaaste ympäröiville alueille suuntaamalla valo alaspäin reittien pintaa kohti. Valaistuksen suunnittelu tarkentuu jatkosuunnitteluvaiheessa.

### Tasaus ja kuivatus

Reittien tasaus noudattelee pääosin nykyisiä tasauksia. Uimarantojen pelastusreitit, eli itä-länsisuuntaista pääreittiä loivennetaan reilusti nykyisestä 8%:iin, turvallisen pelastusreitit mahdollistamiseksi. Lampien ja maaston muokkaus tehdään harkiten, pohjaveden ja uimalampien veden laadun säilyttämiseksi. Reittien kuivatus hoidetaan rummuilla ja tarvittavilta osin avo-ojilla. Pysäköintialueen tasaus laskee reunatukia kohden. Reunatuot estävät vesien valumisen maastoon.

Uimarantojen suihku-, wc- ym. tilat liitetään kunnallistekniikkaan. Tiloihin tuodaan sähkö- ja vesijohto sekä jätevesiviemäri. Jätevedet johdetaan alueelta pois pumpaamalla. Kunnallistekniset verkostot toteutetaan nykyisten tai uusien raittien mukaisesti ja liitokset nykyiseen verkostoon tehdään alueen lounaiskulmauksessa.

Pysäköintialueelle tehdään pohjavesisuojaus. Hulevedet ja lumen sulamisvedet käsitellään öljynerotuskaivoissa, josta ne johdetaan hulevesiviemäriin.

Varsinaisen suunnittelualueen kaakkoispuolella, Vantaan kaupungin puolella, hulevesiviemäri purkautuu nykyisin avo-ojaan, joka sijaitsee pohjavesialueella. Hulevesien purku tullaan jatkossa viemään hulevesiviemärissä pidemmälle pohjavesialueen ulkopuolelle tai vaihtoehtoisesti oja suojataan esimerkiksi bentoniittimatolla.

### Esteettömyys

Suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetason. Uimarannan rakennukseen suunnitellaan esteetön wc-tila, joka toimii samalla liikkumisesteisen pukutilana. Veden ääreen on rannalla esteetön pääsy kivituhkapintaista luiskaa pitkin. Pysäköintipaikalla, lähimpänä rantaa oleva autopaikka on varattu liikkumisrajoitteisille. Piknikpöytä- ja penkkimalli valitaan pyörätuolinkäyttäjät huomioon ottaen ja osa penkeistä määritellään erikoiskorkeiksi.